

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Хмельницький фаховий коледж**

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Хмельницького фахового коледжу
Університету „Україна”

Ольга ПОЛЬОВИК

„02” 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.8 Система організацій соціальної сфери

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма _____

Соціальна робота

(назва освітньої програми)

освітньо-професійний ступеня _____

фаховий молодший бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань _____

23 Соціальна робота

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність (ності) _____

231 Соціальна робота

(шифр і назва спеціальності(тей))

Спеціалізація(ї) _____

(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж **Хмельницький фаховий коледж**

(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 150/5

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2024 рік

Робоча програма _____ Система організацій соціальної сфери

(назва навчальної дисципліни)

для студентів за галуззю знань 23 „Соціальна робота”
спеціальністю 231 „Соціальна робота”

„29” серпня 2024 року – 34 с.

Розробники:

Корабльова Олена Олександрівна – старший викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:

Корабльова Олена Олександрівна – старший викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Протокол від „29” серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії
соціально-економічних та
загальноосвітніх дисциплін

(підпис)

Єлена ГЕДЕЛЕВИЧ
(прізвище та ініціали)

„29” серпня 2024 року

Робочу програму погоджено з керівником групи з розробки та розвитку ООП
«Соціальна робота» (2024 р.)

(назва освітньої програми)

„29” серпня 2024 року

Керівник групи
з розробки та розвитку
ООП «Соціальна робота»

Ольга ПОЛЬОВИК

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік				
Дата засідання циклової комісії				
№ протоколу				
Підпис голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> за адресою:

<http://vo.ukraine.edu.ua/course/view.php?id=8388>

т (вказати адресу)

Робочу програму перевірено

„29” серпня 2024 року

Завідувач відділу освітньої діяльності
Хмельницького фахового
коледжу Університету «Україна»

(підпис)

Наталія ЛУЦКЕВИЧ
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1.	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2.	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3.	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	7
4.	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4.1.	Анотація дисципліни.....	8
4.2.	Структура навчальної дисципліни.....	11
4.2.1.	<i>Тематичний план</i>	11
4.2.2.	<i>Навчально-методична картка дисципліни</i>	13
4.3.	Форми організації занять.....	14
4.3.1.	<i>Теми практичних занять</i>	14
4.3.2.	<i>Індивідуальні завдання</i>	14
4.3.3.	<i>Індивідуальна навчально-дослідна робота</i>	15
4.3.4.	<i>Теми самостійної роботи студентів</i>	17
5.	МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	19
5.1.	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності	19
5.2.	Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	20
5.3.	Інклюзивні методи навчання.....	21
6.	СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	22
6.1	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	23
6.2.	Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру.....	24
6.3.	Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	25
6.4.	Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	25
6.5.	Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS.	25
6.6.	Розподіл балів, які отримують студенти.....	26
6.7.	Орієнтовний перелік питань до екзамену.....	26
7.	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	28
7.1.	Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	28
7.2.	Глосарій (термінологічний словник).....	29
7.3.	Рекомендована література.....	32
7.4.	Інформаційні ресурси.....	33
8.	МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	33

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 5	Галузь знань 23 Соціальна робота	Вид дисципліни обов'язкова	
	Спеціальність 231 Соціальна робота	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 150		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,6 самостійної роботи студента – 5,3	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції	
		28 год.	-
		Практичні, семінарські	
		42 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		80	-
Індивідуальні завдання			
Вид семестрового контролю: екзамен			

Примітка.

Програма дисципліни виконується в повному обсязі не залежно від форми навчання.

Аудиторне навантаження заочної форми становить:

1-2 курси навчання ОС «бакалавр» і «молодший бакалавр», ОПС «фаховий молодший бакалавр» та ОКР «молодший спеціаліст» – 20% від аудиторного навантаження денної форми навчання;

3-4 курси ОС «бакалавр», 1-2 курси ОС «магістр» – 25% від аудиторного навантаження денної форми навчання.

Здобувачі освіти заочної форми навчання мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні, лабораторні, контрольні роботи заплановані програмою дисципліни і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). Під час сесії для заочної форми навчання проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (заліки та іспити).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми навчання для здобуття ними усіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання, університет надає додаткову можливість бажаним здобувачам освіти заочної форми доєднатись за розкладом до аудиторних занять здобувачів освіти денної форми навчання.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни „Система організації соціальної сфери” полягає в ознайомленні студентів із державною системою соціальної сфери, органів соціального захисту; з основними напрямками діяльності і функціональними обов'язками спеціалістів із соціальної роботи в різних соціальних закладах. Після засвоєння цього курсу студенти повинні впевнено орієнтуватися в системі органів соціальної роботи в Україні.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення із структурою, ієрархією, механізмами функціонування системи соціального захисту, допомоги та підтримки населення сучасної України;
- вивчення провідних напрямів і сфер діяльності, завдань і функцій органів соціальної роботи, їх можливостей;
- розгляд системи забезпечення соціальними послугами різних категорій клієнтів;
- ознайомлення із специфікою соціальної роботи з людьми похилого віку, інвалідами, безробітними, іншими соціально вразливими категоріями людей.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні напрямки соціальної політики України,
- теорії і практики соціальної роботи соціальних служб,
- основні нормативно-правові акти щодо діяльності соціальних служб в соціальній роботі,
- основні види соціальних служб в соціальній роботі, їх підпорядкування,
- об'єкти діяльності соціальних та напрямки роботи спеціалістів соціальної сфери у відповідній службі.

вміти:

- відрізняти моделі, теорії та практики соціальної роботи в Україні та за рубежом,
- визначати об'єкти соціальної роботи та соціальні служби, що працюють з ними,
- використовувати теоретичні знання у практичній діяльності з окремими категоріями клієнтів в соціальних службах,
- розробляти програми роботи, що можуть бути застосовані соціальними працівниками у соціальних службах соціальної роботи.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	ЗК 6
ОК 2.8	+

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	СК 1	СК 4	СК 10	СК 13	СК 14
ОК 2.8	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в

„Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми”

	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15
ОК 2.8	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовий модуль 1.

Система соціальних служб в соціальній роботі

Тема 1. Системний характер соціальної роботи з населенням

Поняття про системний підхід до соціальної діяльності. Соціальна робота як вид діяльності. Складові системи соціальної роботи з населенням. Центри та служби соціальної роботи.

Тема 2. Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави.

Проблеми особистості в сучасному суспільстві. Особливості соціалізації соціально вразливих верст населення. Провідні напрями соціальної політики в Україні та шляхи її реалізації. Проблеми девіантності і маргіналізації населення України. Державно-правова підтримка служб соціальної роботи з населенням. Заклади освіти як центри соціально-педагогічної роботи. Соціально профілактична діяльність. Соціальна допомога, її види та напрями. Соціальне обслуговування: поняття про зміст, види та форми.

Тема 3. Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб

Сутність соціального обслуговування і соціальні служби. Поняття «соціальні служби», «спеціалізовані соціальні служби». Класифікація соціальних служб. Мережа організацій, причетних до розв'язання соціальних проблем в Україні. Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді як суб'єкти реалізації соціальної політики. Гарантії якості соціальних послуг. Ліцензування та стандартизація соціальних послуг.

Тема 4. Система державних та недержавних соціальних служб.

Закон України «Про соціальні послуги» про формування системи державних та муніципальних установ, які надають соціальні послуги в Україні. Роль Міністерства соціальної політики України у створенні та розвитку мережі державних соціальних організацій. Види державних соціальних служб, їх основні функції та завдання. Розвиток соціально орієнтованих недержавних організацій. Проблеми та умови їх створення.

Тема 5. Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб

Сутність понять «інтеграція», «інтегровані соціальні служби». Мета, завдання та принципи діяльності соціальних служб. Отримувачі послуг, які надають інтегровані соціальні служби. Особливості діяльності спеціалізованих

соціальних служб та механізми забезпечення ефективності роботи інтегрованих соціальних служб.

Тема 6. Технології соціальної роботи в соціальних службах

Поняття про соціальні технології. Оцінювання потреб дитини та сім'ї. Раннє втручання як технологія соціальної роботи. Ведення випадку – ключова технологія роботи інтегрованих соціальних служб.

Змістовий модуль II.

Спеціалізовані служби соціальної роботи підпорядковані Міністерству соціальної політики.

Тема 7. Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення.

Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення. Основні завдання головного управління соціального захисту населення обласних державних адміністрацій. Основні завдання Управління праці та соціального захисту населення.

Тема 8. Служби зайнятості населення.

Роль центрів зайнятості населення у працевлаштування та професійному навчанні населення. Закон України “Про загальнообов’язкове соціальне страхування на випадок безробіття” та його реалізація. Інформаційна та консультативна діяльність соціальних працівників служби зайнятості.

Змістовий модуль III.

Спеціалізовані служби соціальної роботи

Тема 9. Діяльність Державного центру СССДМ.

Система центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в Україні. Мета та завдання діяльності соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Пріоритетні напрями, спеціалізовані служби та комплексні програми, що реалізуються ЦСССДМ.

Тема 10. Діти і молодь як об’єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи.

Діти і молодь як особлива соціальна група. Провідні напрями молодіжної політики в Україні та шляхи її реалізації. Система соціальних організацій, служб, центрів по роботі з молоддю в Україні. Порівняльна характеристика напрямів роботи з молоддю в Україні та в розвинутих країнах Заходу.

Тема 11. Профілактична діяльність спеціалізованих служб.

Сутність соціальної профілактики. технології профілактики. Спеціалізовані служби, що здійснюють профілактичну діяльність. Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі та спеціалізовані служби, що її здійснюють.

Тема 12. Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят

Роль батьків у створенні умов для повноцінного розвитку дитини та реалізації її прав. Поняття «усвідомлене батьківство. Школа усвідомленого батьківства – як модель надання інтегрованих соціальних послуг. Особливості, напрями та форми співпраці спеціалізованої соціальної служби раннього втручання з іншими інституціями. Консультаційний пункт ЦСССДМ у пологових стаціонарах, жіночих консультаціях та будинках дитини як поширена ефективна форма соціальної роботи з формування усвідомленого батьківства та запобігання відмовам від новонароджених. Причини аномальної материнської поведінки. Стратегії надання допомоги клієнтам соціального Центру матері і дитини. Особливість функціонування Центру.

Тема 13. Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, як пріоритет державної політики у сфері захисту прав дітей. Послідовність роботи служби розвитку сімейних форм виховання. Оцінка здатності батьків створити прийомну сім'ю. Принципи, форми і методи соціального супроводження прийомної сім'ї.

Тема 14. Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»

Мета, завдання, функції, принципи і напрями роботи служб невідкладної психологічної допомоги —"Телефонів довіри". Принципи, напрями та види роботи служби. Основні етапи створення "телефонів довіри".

Тема 15. Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села

Організаційно-змістові засади соціальної роботи в селі (селищі). Специфіка надання соціальних послуг дітям і сім'ям в умовах села.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передусь цій дисципліні: теорія і практика соціальної роботи, вступ до спеціальності та основи теорії соціальної роботи, історія соціальної роботи, ведення професійної документації.

Міжпредметні зв'язки: філософія, педагогіка, психологія, соціальна педагогіка.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
л		сем	пр	лаб	інд	л			сем	пр	лаб	інд			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Система соціальних служб в соціальній роботі															
Тема 1. Системний характер соціальної роботи з населенням	10	2	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 2. Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	10	2	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 3. Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб	10	2	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	АР: опитування СР: підготовка та проведення презентації ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 4. Система державних та недержавних соціальних служб	10	2	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 5. Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	10	2	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 6. Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	8	2	4	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	60	12	24	-	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	
Змістовий модуль 2. Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення															
Тема 7. Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення	10	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе
Тема 8. Служби зайнятості населення	8	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури, написання есе

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни
„Система організацій соціальної сфери”
Разом: 150 год., лекції – 28 год., семінарські заняття – 42 год.,
самостійна робота – 80 год.

Модулі	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3						
Назва модуля	Система соціальних служб в соціальній роботі						Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення		Спеціалізовані служби соціальної роботи						
Кількість балів за модуль	18 балів						6 балів		21 балів						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Теми лекцій	Системний характер соціальної роботи з населенням	Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб	Система державних та недержавних соціальних служб	Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	Технології соціальної роботи в соціальних службах	Повноваження Міністерства і соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення	Служби зайнятості населення	Діяльність Державного центру СССДМ	Діти і молодь як об'єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи	Профілактична діяльність спеціалізованих служб	Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківського піклування	Сімейні форми вшугування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»	Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села
Теми семінарських занять	Системний характер соціальної роботи з населенням	Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	-	-	-	Технології соціальної роботи в соціальних службах	Повноваження Міністерства і соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення	Служби зайнятості населення	Діяльність Державного центру СССДМ	-	Профілактична діяльність спеціалізованих служб	-	Сімейні форми вшугування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	-	-
Теми практичних занять	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Теми лабораторних занять	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Самостійна робота	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали
ІНДЗ	9 балів														
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (6 балів)														
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)														

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Системний характер соціальної роботи з населенням	4
2	Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	4
3	Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб	4
4	Система державних та недержавних соціальних служб	4
5	Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	4
6	Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб	4
7	Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення	2
8	Служби зайнятості населення	2
9	Діяльність Державного центру СССДМ	2
10	Діти і молодь як об'єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи	2
11	Профілактична діяльність спеціалізованих служб.	2
12	Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят	2
13	Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	2
14	Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»	2
15	Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села	2
Всього		42 год.

4.3.2. Індивідуальні завдання

1. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Системний характер соціальної роботи з населенням”.
2. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави ”.
3. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб”.
4. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Система державних та недержавних соціальних служб ”.
5. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб ”.

6. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Соціальна робота в системі освіти”.
7. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення”.
8. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Служби зайнятості населення”.
9. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Діяльність Державного центру СССДМ”.
10. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Діти і молодь як об’єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи”.
11. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Діти і молодь як об’єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи”.
12. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Соціальна робота з сім’ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства”.
13. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”.
14. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»”.
15. Огляд додаткової літератури, написання есе з теми „Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села”.

4.3.3. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**3 бали**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**3 бали**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**3 бали**);
- Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**6 балів**);
- Участь у науковій студентській конференції (**3 бали**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**3 бали**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **3 бали**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Мережа спеціалізованих формувань в соціальній сфері.
2. Етапи становлення спеціалізованих соціальних служб в Україні.
3. Спеціалізовані служби за рубежом: організаційні принципи, напрями та методи роботи.
4. Сутність системи роботи спеціалізованих формувань з різними категоріями сімей.
5. Зміст та форми роботи закладів соціального спрямування.
6. Альтернативні форми сімейного виховання.
7. Відмінності у використанні форм та методів соціальної роботи консультативних пунктів у слідчих ізоляторах та у виправних колоніях.
8. Основний зміст та види послуг, які надають спеціалізовані служби, що працюють з людьми з функціональними обмеженнями.
9. Соціальні послуги дітям та молоді, які надаються через мережу Центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями.
10. Соціальні послуги дітям-інвалідам, які надаються через мережу Центрів ранньої соціальної реабілітації.
11. Становлення та розвиток спеціалізованих служб "Телефон Довіри" в Україні.
12. Основні напрями роботи спеціалізованих служб «Телефон Довіри»
13. Основні напрями роботи спеціалізованих закладів соціального спрямування.
14. Особливості виховання та психологічної підтримки дітей, що живуть з ВІЛ.
15. Організація роботи спеціалізованої формування (за вибором).
16. Комплексна програма соціальної реабілітації сім'ї, де виховується дитина з особливими потребами.
17. Спеціалізовані формування центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
18. Нормативно-правові акти, що регулюють функціонування спеціалізованих формувань центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
19. Аналіз діяльності спеціалізованих служб країн світу (за вибором) за основними напрямками діяльності.
20. Надання дітям та молоді після тестової консультаційної допомоги ВІЛ-інфікованим клієнтам
21. Соціальний супровід та патронаж дітей та молоді, що живе з ВІЛ/СНІД.

Критерії оцінювання ІНДЗ (дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1 бал
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	3 бал
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	1 бал

5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2 бал
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бал
Разом		9 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 9-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
7 – 9	відмінно	5	A	відмінно
4 – 6	добре	4	BC	добре
2 – 3	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 1	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.4. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Системний характер соціальної роботи з населенням	4
2	Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави	4
3	Технології соціальної роботи в соціальних службах	4
4	Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального	4
5	Служби зайнятості населення	4
6	Діяльність Державного центру СССДМ	2
Модульний контроль		2
7	Профілактична діяльність спеціалізованих служб	6
8	Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	4
Модульний контроль		2
9	Діяльність Державного центру СССДМ	2
10	Діти і молодь як об'єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи	2
11	Профілактична діяльність спеціалізованих служб	2
12	Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят	3

13	Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	6
14	Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»	6
15	Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села	6
Модульний контроль		2
ІНДЗ		15
ВСЬОГО		80

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Система соціальних служб в соціальній роботі			
Тема 1. Системний характер соціальної роботи з населенням (4 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	I-II
Тема 2. Сучасні проблеми і напрями соціальної політики української держави (4 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	I-II
Тема 3. Мережа соціальних служб в Україні. Структура соціальних служб (4 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	III-IV
Тема 4. Система державних та недержавних соціальних служб (4 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	III-IV
Тема 5. Зміст і організація роботи інтегрованих соціальних служб (4 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	V- VI
Тема 6. Соціальна робота в системі освіти (2 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	V- VI
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	2	VI
<i>Всього: 24 год.</i>	<i>Всього: 14 балів</i>		

Змістовий модуль 2. Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення			
Тема 7. Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення (6 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	VII-VIII
Тема 8. Служби зайнятості населення (4 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	VII-VIII

Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	2	VII-VIII
<i>Всього: 12 год.</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Змістовий модуль 3. Спеціалізовані служби соціальної роботи			
Тема 9. Діяльність Державного центру СССДМ (2 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	IX-X
Тема 10. Діти і молодь як об'єкти діяльності спеціалізованих формувань соціальної роботи (2 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	IX-X
Тема 11. Профілактична діяльність спеціалізованих служб (2 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XI- XII
Тема 12. Соціальна робота з сім'ями, які виховують дітей раннього віку, щодо формування усвідомленого батьківства і запобігання відмови від немовлят (3 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XIII
Тема 13. Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (6 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XIV
Тема 14. Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра» (6 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XV
Тема 15. Використання інтегрованого підходу у наданні соціальних послуг в умовах села (6 год)	семінарське заняття, завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XV
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	2	XV
<i>Всього: 29 год.</i>	<i>Всього: 16 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 15 год.	Реферат	9	XV
<i>Разом: 80 год.</i>	<i>Разом: 45 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари,

пояснення, розповідь, бесіда;

- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході практичних занять застосовуються наступні методи:

- практичне заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни „Система організацій соціальних служб” застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає студентів до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід студентів – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду студентів – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3.Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4.Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліди).

5.Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти студенту, бути впевненим у його силах та здібностях.

6.Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5.Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать:

суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод „вибуху”, метод природних наслідків і трудовий метод.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна „Система організацій соціальної сфери” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 3 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”, подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
„добре”	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
„задовільно”	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
„незадовільно”	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. обов'язкові							
1.1. Робота на семінарському занятті	1	6	6	2	2	7	7
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	2	6	12	2	4	7	14
1.3. Виконання модульної роботи	2	1	2	1	2	1	2
Разом			20		8		23
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 51							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 9 балів)							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу							3
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики							3
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки							3
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу							6
2.5. Участь у науковій студентській конференції							3
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе							3
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)							3
Разом							9
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 9							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 60-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 40-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.6. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3						
Т 1-2	Т 3-4	Т 5-6	МК 2	Т 7	Т 8	МК 2	Т 9-12	Т 13-15	МК 3	ІНДЗ	40	не більше 100
6	6	6	2	3	3	2	12	9	2	9		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

МК – модульний контроль

6.7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття про системний підхід до соціальної діяльності
2. Складові системи соціальної роботи з населенням
3. Центри та служби соціальної роботи
4. Провідні напрями соціальної політики в Україні та шляхи її реалізації
Державно-правова підтримка служб соціальної роботи з населенням
5. Заклади освіти як центри соціально-педагогічної роботи
6. Соціальне обслуговування: поняття про зміст, види та форми.
7. Сутність соціального обслуговування і соціальні служби
8. Поняття «соціальні служби», «спеціалізовані соціальні служби»
9. Класифікація соціальних служб
10. Мережа організацій, причетних до розв'язання соціальних проблем в Україні
Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді як суб'єкти реалізації соціальної політики
11. Гарантії якості соціальних послуг
12. Ліцензування та стандартизація соціальних послуг
13. Закон України «Про соціальні послуги» про формування системи державних та муніципальних установ, які надають соціальні послуги в Україні
14. Роль Міністерства соціальної політики України, Міністерства у справах сім'ї, дітей та молоді у створенні та розвитку мережі державних соціальних організацій
15. Види державних соціальних служб, їх основні функції та завдання
16. Розвиток соціально орієнтованих недержавних організацій. Проблеми та умови їх створення.
17. Сутність понять «інтеграція», «інтегровані соціальні служби»
18. Мета, завдання та принципи діяльності соціальних служб
19. Отримувачі послуг, які надають інтегровані соціальні служби
20. Особливості діяльності спеціалізованих соціальних служб та механізми забезпечення ефективності роботи інтегрованих соціальних служб
21. Раннє втручання як технологія соціальної роботи
22. Ведення випадку – ключова технологія роботи інтегрованих соціальних служб
23. Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення
24. Основні завдання головного управління соціального захисту населення обласних державних адміністрацій

25. Основні завдання Управління праці та соціального захисту населення
26. Роль центрів зайнятості населення у працевлаштування та професійному навчанні населення
27. Закон України “Про загальнообов’язкове соціальне страхування на випадок безробіття” та його реалізація
28. Інформаційна та консультаційна діяльність соціальних працівників служби зайнятості.
29. Система центрів соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді в Україні
30. Мета та завдання діяльності соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді
Пріоритетні напрями, спеціалізовані служби та комплексні програми, що реалізуються ЦСССДМ
31. Система соціальних організацій, служб, центрів по роботі з молоддю в Україні
Порівняльна характеристика напрямів роботи з молоддю в Україні та в розвинутих країнах Заходу
32. Сутність соціальної профілактики, технології профілактики.
33. Спеціалізовані служби, що здійснюють профілактичну діяльність
34. Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі та спеціалізовані служби, що її здійснюють.
35. Роль батьків у створенні умов для повноцінного розвитку дитини та реалізації її прав
36. Школа усвідомленого батьківства – як модель надання інтегрованих соціальних послуг
37. Особливості, напрями та форми співпраці спеціалізованої соціальної служби раннього втручання з іншими інституціями
38. Консультаційний пункт ЦСССДМ у пологових стаціонарах, жіночих консультаціях та будинках дитини як поширена ефективна форма соціальної роботи з формування усвідомленого батьківства та запобігання відмовам від новонароджених
39. Причини аномальної материнської поведінки
40. Стратегії надання допомоги клієнтам соціального Центру матері і дитини.
Особливість функціонування Центру.
41. Сімейні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування
42. Розвиток мережі служб невідкладної психологічної допомоги – «Телефон-довіра»
43. Організаційно-змістові засади соціальної роботи в селі (селищі).

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»**

Хмельницький фаховий коледж

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Освітній ступінь: фаховий молодший бакалавр

Усі спеціальності: 231 „Соціальна робота”

Семестр: 1

Навчальна дисципліна: Система організацій соціальної роботи

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Сутність понять «інтеграція», «інтегровані соціальні служби»
2. Закон України “Про загальнообов’язкове соціальне страхування на випадок безробіття” та його реалізація

Затверджено на засіданні циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Протокол №1 від „30” серпня 2024 року.

Завідувач циклової комісії

(підпис)

О. Галко

(ПІБ)

Екзаменатор

(підпис)

О. Корабльова

(посада, ПІБ)

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- a. Опорний конспект лекцій
- b. Методичні розробки до практичних занять.
- c. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
- d. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
- e. Ілюстративні матеріали.
- f. Глосарій по дисципліні.
- g. Питання до модульного контролю.
- h. Питання до екзамену.

7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

1. Соціальні служби України: <https://www.youtube.com/watch?v=fQ3sF-5Lth0>.
(дата звернення 15.09.2019).
2. Історії та традиції соціальної роботи за кордоном URL :
<https://www.youtube.com/watch?v=COh6tiiiir0> (дата звернення 15.09.2019).

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

7.2. ГЛОСАРІЙ

(термінологічний словник)

Біржа праці — установа, діяльність якої направлена на пристосування пропозиції на ринку праці до її попиту, яка надає посередницькі послуги між шукаючими роботу і роботодавцем. *Б. п.* займається соціальним захистом безробітних, обліком незайнятих робочих місць на підприємствах, зареєстрованих на ринку праці, профорієнтацією молоді, виплатою допомоги з безробіття та ін.

Біхевіоризм — напрямок в психології, при якому приймається до уваги тільки ті факти поведінки людини, які можна точно описати, незважаючи на приховані психічні процеси. В основі методу — дослідження дратівливості і зворотної реакції.

Група соціального ризику — група, що об'єднує людей, які схильні до небезпечних негативних дій і представляють загрозу життю суспільства. Традиційні групи ризику — це алкоголіки, наркомани, повії, гомосексуалісти, бомжі, чий спосіб життя можна охарактеризувати як прояв хвороби суспільства.

Групи взаємодопомоги — формальні або неформальні організації людей, що мають загальні проблеми і зустрічаються регулярно невеликими групами для надання допомоги один одному, емоційної підтримки, обміну інформацією тощо.

Держава соціальна — демократична держава, що спирається на широку соціальну основу та проводить активну і сильну соціальну політику, направлену на підвищення або стабільне забезпечення життєвого рівня населення, захист та реалізацію прав і свобод громадян, на створення сучасних систем освіти і соціального забезпечення, на підтримку бідних і малозабезпечених верств населення, на запобігання й успішне розв'язання соціальних конфліктів тощо. Як реальність *Д.с.* має місце далеко не у всіх країнах, хоча, наприклад, Конституція

України 1996 р. оголосила Україну соціальною державою. Це — лише мета, намір, можливе майбутнє. Нерідко поняття *Д. с.* уживається як синонім поняття «держава загального добробуту».

Державна політика у сфері зайнятості населення — діяльність держави по забезпеченню прав громадян на працю, повну, продуктивну і вільно вибрану зайнятість. Дана політика направлена на:

- забезпечення рівних можливостей всім громадянам в реалізації права на працю і вільний вибір зайнятості;
- підтримку трудової і підприємницької ініціативи громадян;
- дотримання добровільності праці;
- забезпечення соціального захисту у сфері зайнятості;
- міжнародну співпрацю у вирішенні проблем зайнятості населення, та ін.

Засоби масової комунікації — методи і установи, за допомогою яких централізовані постачальники передають або розподіляють інформацію та інші форми символічної комунікації серед обширної, різнорідної і географічно розсіяної аудиторії.

Інститут соціальний — стійкі історичні форми організації спільної діяльності людей, що склалися. Суспільство є системою соціальних інститутів, в якій знаходить своє вираження сукупність всіх існуючих в суспільстві відносин.

Медико-соціальна експертна комісія (МСЕК) — орган медико-соціальної експертизи системи Міністерства охорони здоров'я, який здійснює:

- визначення групи інвалідності, її причин, термінів, потреби в різних видах соціального захисту;
- розробку індивідуальних програм реабілітації інвалідів;
- визначення ступеня втрати професійної працездатності осіб з трудовими каліцтвами, та ін.

Менеджмент — 1) сукупність осіб, зайнятих управлінською працею у сфері приватного і суспільного бізнесу; 2) соціальний і економічний інститут, що впливає на підприємницьку діяльність, спосіб життя і сферу політики сучасного суспільства; 3) наукова дисципліна, що вивчає техніко-організаційні, соціальні аспекти управління виробництвом та інші сфери суспільного життя (див. також *Менеджмент в соціальній роботі, Управління соціальне*).

Менеджмент в соціальній роботі — управління, здійснюване в особливій сфері соціальної діяльності — соціальній роботі, яка направлена на надання допомоги, підтримки, захист усіх людей, особливо так званих незахищених верств і груп.

Пенітенціарні установи — виправно-трудова установи, в яких відбувають покарання люди, що скоїли злочин чи правопорушення.

Соціальна робота — професійна діяльність, зв'язана із застосуванням соціологічних, психологічних і педагогічних методів і прийомів для вирішення індивідуальних і соціальних проблем (бідності, безробіття, наркоманії, правопорушень, юнацького виховання та ін.).

Соціальна служба регіону — система установ, які створюються відповідно до основних напрямів соціальної роботи в регіоні, тобто частини країни, відмінної від інших її частин сукупністю економічних, соціальних і культурних особливостей.

Соціальна сфера — відносно самостійна сфера суспільного життя, в якій реалізуються багатоманітні соціальні інтереси і відносини соціальних суб'єктів, відбувається суспільне відтворення особистості; одночасно це область діяльності людей, зайнятих наданням соціальних благ і послуг.

Соціальне обслуговування — соціальна підтримка, надання соціально-побутових, соціально-медичних, психолого-педагогічних, соціально-правових послуг і матеріальної допомоги соціальними службами, включаючи соціальну адаптацію, абілітацію і реабілітацію громадян, що опинилися в складній життєвій ситуації. Держава гарантує громадянам право на *С. о.* Основні принципи *С. о.* адресність, доступність, добровільність, гуманність, пріоритетність надання соціальних послуг неповнолітнім, що знаходяться у важкій життєвій ситуації, конфіденційність, профілактична спрямованість.

Соціальне планування — діяльність по виробленню засобів і методів досягнення таких станів соціальних систем, які відповідають потребам даного суспільства.

Соціальне проектування — теоретичне дослідження, узагальнення практичного досвіду, систематичний опис соціального експерименту, що містить пропозиції щодо застосування даної розробки на практиці; побудова конкретних соціальних моделей, прогнозів, заснованих на соціологічних дослідженнях, економічних розрахунках, адміністративних новаціях тощо.

Соціальне страхування — одна з організаційно-правових форм соціального захисту, що є системою державної і суспільної підтримки населення в грошовій і матеріальній формі. Здійснюється за рахунок спеціальних страхових фондів.

Соціальне управління — цілеспрямований вплив на суспільство для впорядкування і розвитку його певної якісної специфіки.

Соціальний нагляд — форма контролю державними органами і громадськими об'єднаннями за дотриманням законності і правопорядку в країні, а також припинення порушень прав, свобод і законних інтересів громадян.

Соціальний педагог — працівник соціальної сфери, що спеціалізується на роботі з дітьми і батьками, дорослим населенням у сімейно-побутовому середовищі, з підлітками і молодіжними групами і об'єднаннями, *С. п.* покликаний забезпечувати соціально-психологічну підтримку процесу соціалізації дітей і молоді, надавати психолого-педагогічну допомогу сім'ї, різним виховним установам, виконувати роль посередника, зв'язуючої ланки між дітьми і дорослим населенням, школою і сім'єю, особою та державою, надавати допомогу підліткам в період їх соціального і професійного становлення, захищати їх права. Можлива наступна спеціалізація *С. п.*: організатор культурного дозвілля, організатор фізкультурно-оздоровчої роботи за місцем проживання тощо.

Соціальний працівник — людина, яка через свої посадові і професійні обов'язки надає всі (або окремі) види соціальної допомоги в подоланні людиною, сім'єю або групою проблем, які у них виникають.

Соціальні гарантії — умови і засоби, що забезпечують безперешкодну реалізацію і охорону конституційних прав і свобод громадян. Формування системи *С. г.* на пряму пов'язано з удосконаленням законодавчої бази.

Соціальні меншини — сукупність малих соціальних груп, колективів, нечисленних етносів, організацій, опосередкуючих зв'язок між індивідами і суспільством. Норми і цінності *С. м.* відрізняються від загальноновизнаних норм в суспільстві. *С. м.* можуть знаходитися в повній суперечності з суспільством через свою не традиційність.

Соціальні пільги — повне або часткове звільнення окремої категорії громадян від виконання встановлених законом норм або полегшення умов їх виконання. Встановлюються законом і діють у сфері оподаткування, охорони здоров'я, забезпечення житлом, та ін.

Соціальні проблеми літніх людей — специфічні проблеми певних соціально-демографічних верств населення, що з'являються у зв'язку з виходом на пенсію і процесом старіння. *С. п. л. л.* визначаються станом здоров'я, матеріальним станом, забезпеченням зайнятості, а також якістю медичного і соціального обслуговування, розвиненістю соціальної інфраструктури. Однією з найсерйозніших психологічних проблем літніх людей є самотність, яку вони відчують.

Соціальні служби — сукупність державних і недержавних органів управління, структур і спеціалізованих установ, що здійснюють соціальну роботу по обслуговуванню населення, надаючих населенню соціальну допомогу і послуги з метою подолання або пом'якшення складних ситуацій.

Система *С.с.* включає державну, недержавну і комунальну (місцеву) служби. До державної *С.с.* відносяться органи управління, установи і підприємства соціального обслуговування системи соціального захисту населення, міністерств і відомств України, до компетенції яких віднесена функція соціальної допомоги населенню. До недержавної — установи і підприємства соціального обслуговування, створювані добродійними, громадськими, релігійними та іншими організаціями і приватними особами. До комунальної *С.с.* відносяться установи і підприємства соціального обслуговування, що знаходяться у віданні органів місцевого самоврядування.

Соціальні технології — сукупність методів, методик, розробок, розрахунків, моделей проектування і упровадження різних соціальних інновацій.

7.3.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Система організації соціальних служб : навчальний посібник // Уклад. : В. П. Ісаченко. Умань : Візаві, 2022. 202 с.
2. Система соціального захисту в Україні : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. О. Матрос. – Умань : Візаві, 2021. – 175 с.
3. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. / В. В. Утвенко. — Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. — 248 с. — Бібліогр.: с. 239–247.

Допоміжна:

1. Дубініна Я. П. Система організації соціальних служб : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 231 «Соціальна робота» / Я. П. Дубініна. – Одеса : Видавництво «Друк Південь», 2018. – 58 с.

7.4. Інформаційні ресурси

1.3У «Про соціальні послуги» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>

2. Методичні рекомендації визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах [Електронний ресурс]: Наказ М-ва соц. політики України від 15 жовт. 2012 р. № 648 // М-во соц. політики України: офіц. інтернет-представництво. – Режим доступу: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=145770&cat_id=102037

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	спеціалізований кабінет № 28
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	приміщення комп'ютерного класу №28